

หลักสูตรวิชา จักสานชะลอมไม้ไผ่ หลักสูตร 10 ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอพรานกระต่าย

*****

ความเป็นมา

ความเป็นมา เครื่องจักสานไม้ไผ่เป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมที่พบได้ในแหล่งชนบทของประเทศไทย ทั่ว ทุกภาค ซึ่งจะเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ทั่วทุกภาค ซึ่งงานจักสานไม้ไผ่ คือ งานศิลปะอย่างหนึ่ง เพราะจะต้องสร้างงาน ที่ออกมาจากจิตใจที่รักในงาน สร้างสรรค์ จรรโลงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมในท้องถิ่น มีความพยายาม ความฉลาดหลักแหลม ประยุกต์ พัฒนารูปแบบให้ดีขึ้น โดยไม่ทิ้งความรู้และภูมิปัญญาเดิมของท้องถิ่น แสดงถึงวิถีชีวิตของคนแต่ละท้องถิ่นได้ ทำให้รู้ว่างานที่ทำออกมานั้น มาจากแห่งหนตำบลใดจนเกิดค่านิยมว่า ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมหนึ่งตำบลหนึ่ง ผลิตภัณฑ์ การทำเครื่องจักสานแต่เดิมจะใช้แรงงานและมีมือของตนเองเป็นส่วนใหญ่ จะต้องมีความอดทน และจิตใจที่รักในงานสาน ใช้วัตถุดิบไม้ไผ่ หวาย เถาวัลย์ขนาดเล็กมาช่วยในการมัดผูก ซึ่งในชนบทแต่ละ ท้องถิ่นมีวัตถุดิบมีไม่เหมือนกัน งานจักสานต่าง ๆ มักจะทำกันในเวลากลาง หลังหมดฤดู การทำเกษตรกรรมแล้ว สามารถสร้างงานเป็นอาชีพเสริมได้อีกอย่างหนึ่ง

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตและศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
2. เน้นการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง และยั่งยืนในอาชีพ
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเลือกประเภทของไม้ไผ่มาใช้ในการจักสาน ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการจักสาน เป็นความรู้ในการสร้างอาชีพได้
3. เพื่อให้ผู้เรียนได้นำวัสดุจากธรรมชาติที่อยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนทั่วไป

1. ประชาชนผู้มีอาชีพหลักและต้องการอาชีพเสริม
2. กลุ่มเป้าหมายเดิมที่ต้องการพัฒนาและต่อยอดอาชีพ

ระยะเวลา

- ภาคทฤษฎี 2 ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ 8 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการ ประกอบ อาชีพ	1.เพื่ออธิบาย ความสำคัญใน การประกอบ อาชีพ 2.เพื่อให้ผู้เรียน สามารถวิเคราะห์ ความเป็นไปได้ใน การประกอบ อาชีพจักสาน 3.เพื่อให้ผู้เรียน บอกแหล่งเรียนรู้ การประกอบ อาชีพจักสาน	1.ความสำคัญใน การประกอบ อาชีพ 2.แนวโน้มความ เป็นไปได้ในการ ประกอบอาชีพ จักสาน 3.แหล่งเรียนรู้ เกี่ยวกับการ ประกอบอาชีพ จักสาน	1.วิทยากรอธิบาย พร้อม นำเสนอ เอกสาร สื่อ เรื่อง ความสำคัญในการ ประกอบ อาชีพและ แนวโน้มความเป็น ไป ได้ในการประกอบ อาชีพจักสาน 2.ผู้เรียนศึกษาและ หาข้อมูล แหล่งเรียนรู้ การประกอบอาชีพ จักสาน	1	-
2	ทักษะการ ประกอบ อาชีพ	1.เพื่อให้ผู้เรียน สามารถอธิบาย เตรียมไม้ไผ่เพื่อ การ จักสานได้ 2.เพื่อให้ผู้เรียน สามารถเลือก รูปทรง และ ลวดลาย ผลิตภัณฑ์ เหมาะสม 3.เพื่อให้ผู้เรียน สามารถจักสาน	- การเตรียมไม้ไผ่ และเหลาไม้ไผ่เพื่อ จักสาน - รูปทรงของงาน จักสานผลิตภัณฑ์ ไม้ไผ่ - ลวดลายผลิตภัณฑ์ จากไม้ไผ่ -การจักสาน ผลิตภัณฑ์จาก ไม้ไผ่เป็นภาชนะ รูปทรงต่าง ๆ	1.วิทยากรอธิบายและ สาธิต การเหลาไม้ไผ่ และแบ่งกลุ่ม ให้ ผู้เรียนฝึกเหลาไม้ไผ่ 2 2 วิทยากรนำเสนอ รูปทรง รูปแบบในการ จักสานและ การเลือก รูปแบบที่เหมาะสม สำหรับงานจักสาน 3 วิทยากรอธิบาย สาธิต ให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติ รูปทรง ดังนี้	-	3
					-	5

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		ภาชนะใน ลวดลายต่าง ๆ		1 ชะลอมทรงกลม แบบหัวจุก / แบบ ทูทิว 6 นิ้ว 2 ทรงกลมปิ่นโต 6 นิ้ว 3 ทรงเหลี่ยม 7 นิ้ว 4 วิทยากร ตรวจสอบ และแนะนำเพิ่มเติม		
3	การบริหาร จัดการใน การประกอบ อาชีพ	-เพื่อให้ผู้เรียน สามารถบอกและ อธิบายต้นทุน กำไร ในการ จักสานไม้ไผ่และ กำหนด จำหน่าย เครื่อง จักสานได้ -เพื่อให้ผู้เรียน เห็นคุณค่า ภูมิปัญญา ท้องถิ่น ของการจักสาน ผลิตภัณฑ์จาก ไม้ไผ่	ต้นทุน กำไร ใน การ จักสานไม้ไผ่ และ การกำหนด ราคาจำหน่าย เครื่องจักสานแนว ทางการสืบสาน การทำงานเป็นภูมิ ปัญญาท้องถิ่นต่อ	วิทยากรอธิบายการ คำนวณ ต้นทุน ค่าแรงในการทำ ผลิตภัณฑ์ ในแต่ละ ชิ้นงาน และอธิบายวิธี กำหนดราคาขาย -ผู้เรียนฝึกคำนวณ ต้นทุน ค่าแรง ค่าแรง ในการทำ ผลิตภัณฑ์ ในแต่ละชิ้นงาน และ ฝึกกำหนดราคา จำหน่ายโดยให้ สอดคล้อง กับราคา ตามท้องตลาด	1	-

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. แหล่งเรียนรู้ / ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. วิทยากร

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสวยงาม
3. ชิ้นงาน การสังเกต

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนชั่วโมงของหลักสูตร
2. ได้ระดับผลการเรียนไม่น้อยกว่า 90

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตรการศึกษาออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

หลักฐานการผ่านการอบรม วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

.....งานหลักสูตร

(นางสุกัญญา นิงรัตน์)

งานการศึกษาต่อเนื่อง

.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(.....)

ครูผู้สอน/วิทยากร

.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นางสาวญาณัฐนิษฐ์ พุทธกุลหิรัญเมธา)

หัวหน้ากลุ่มงานการศึกษานอกระบบฯ

.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายจรัญ จ้องบุญ)

ประธานกรรมการสถานศึกษา

.....ผู้อนุมัติ

(นายกำจร หัดไทย)

ผู้อำนวยการศูนย์ กศน.อ.พรานกระต่าย

ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการ สกร. อำเภอพรานกระต่าย

